2016D12891

INBRENG VERSLAG VAN EEN SCHRIFTELIJK OVERLEG

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken heeft enkele vragen en opmerkingen over het Verslag van een verkenning van de mogelijkheden en randvoorwaarden van het horen onder ede buiten de parlemen-taire enquête, van de Tijdelijke commissie herziening Wet parlementaire enquête (TCEWPE) (Kamerstuk 34 400, nr. 2)

De voorzitter van de commissie,
Pia Dijkstra

Adjunct-griffier van de commissie,
Hendrickx

Inhoudsopgave

1. Inleiding

De leden van de VVD-fractie hebben kennisgenomen van de brief van de Tijdelijke commissie evaluatie Wet op de parlementaire enquête (TCEWPE) inzake de parlementaire ondervraging. Het gaat hier om het «horen onder ede van personen buiten de parlementaire enquête». Daartoe is het «Tijdelijk protocol parlementaire ondervraging» opgesteld. Graag willen de leden van de VVD-fractie diverse opmerkingen maken en de Tijdelijke commissie enkele vragen stellen.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennis genomen van het rapport van de Tijdelijke commissie evaluatie Wet op de parlementaire enquête met betrekking tot voorstellen voor het parlementair verhoor. Deze leden zijn de TCEWPE erkentelijk voor het grondige werk dat zij heeft verricht. Zij delen de belangrijkste voorstellen van de TCEWPE voor het nieuwe instrument van de parlementaire ondervraging onder ede. De leden van de PvdA-fractie hebben enkele opmerkingen en vragen.

De leden van de SP-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van onderhavig voorstel en spreken hun waardering uit richting de tijdelijke commissie. De leden hebben nog wel de volgende opmerkingen en vragen.

De leden van de CDA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het verslag dat de Tijdelijke commissie evaluatie Wet op de parlementaire enquête heeft uitgebracht van haar verkenning naar de mogelijkheden en randvoorwaarden van het horen onder ede buiten de parlementaire enquête: de zogenoemde parlementaire ondervraging.

De leden van de D66-fractie hebben met interesse kennisgenomen van het verslag van de tijdelijke commissie «Evaluatie wet op de parlementaire enquête» (TCEWPE). Zij hebben destijds de motie-Segers c.s. (TK 33 609 nr. 12) medeondertekend voor een onderzoek naar het onder ede horen, zonder dat hiervoor een parlementaire enquête opgezet hoeft te worden: de parlementaire ondervraging. Deze leden zien het voordeel van dit instrument, omdat het kleinschaliger is en sneller kan worden toegepast dan een normale enquête. Op deze manier kan de parlementaire controle

op bijvoorbeeld zbo's en andere niet-departementale organisaties met een publieke taak versterkt worden. De aan het woord zijnde leden hebben evenwel nog enkele vragen en zouden de commissie deze graag voorleggen.

De leden van de GroenLinks-fractie hebben met veel interesse kennis genomen van de brief van de TCEWPE. Deze leden danken de leden van de commissie voor hun gedegen onderzoek naar de mogelijkheid tot het houden van een parlementaire ondervraging onder ede, en voor het opstellen van een protocol aan de hand waarvan dit instrument gebruikt kan worden onder de huidige Wpe 2008.

2. Opzet van de parlementaire ondervraging

2.1. De contouren van een nieuw instrument

De leden van de VVD-fractie constateren dat de commissie zelf stelt dat het houden van verhoren onder ede reeds mogelijk is in het kader van de Wet parlementaire enquête 2008 (WPE 2008). Waarom is het dan nodig om een apart protocol daar voor op te stellen? Wat is een parlementaire ondervraging met het horen van personen «onder ede» anders dan het instrument parlementaire enquête, waarvan het kenmerk is dat personen «onder ede» kunnen worden gehoord? De Kamer kan al lang een enquête houden in de vorm van een parlementaire ondervraging. Daarbij komt dat de WPE niet verplicht tot een enquête die één à anderhalf jaar duurt. De Kamer kan reeds nu besluiten om een kort durende enquête te houden, ook zonder apart protocol. De Kamer kan zich die beperking zelf opleggen. De Kamer is niet verplicht om een uitgebreid vooronderzoek te doen. In hoeverre is sprake van een nieuw instrument? In hoeverre is er sprake van een verfijning van het bestaande parlementaire onderzoeksinstrumentarium? De leden van de VVD-fractie vragen de commissie op deze vragen in te gaan.

De leden van de PvdA-fractie delen de mening van de TCEWPE dat het parlementair verhoor een ander karakter zal hebben dan een reguliere parlementaire enquête. Met het korte tijdsbestek waarin het verhoor zal plaatsvinden zonder uitvoerig voorafgaand dossieronderzoek en de focus op mondelinge verhoren, heeft de parlementaire ondervraging ook naar de mening van de leden van de PvdA-fractie inderdaad een heel ander karakter dan een reguliere parlementaire enquête. Desondanks is de TCEWPE van mening dat het parlementair onderzoek binnen de bestaande wettelijke kaders van de Wet op de parlementaire enquête 2008 en met gebruikmaking van dezelfde mogelijkheden (bijvoorbeeld het verplicht verhoren onder ede en het gebruik van dwangmiddelen) kan worden vormgegeven. Waarom meent de TCEWPE dat ondanks de andere aard van het parlementair onderzoek als vorm van een parlementaire enquête, waaronder een minder diepgaande inhoudelijke voorbereiding, dat er geen andere dan de reeds bestaande wettelijke waarborgen nodig zijn voor het parlementair onderzoek?

De leden van de fractie van de SP vragen de commissie of er een inhoudelijk verschil zit tussen de wet op de parlementaire enquête en het protocol, behalve het verschil dat de opzet is dat de ondervragingscommissie geen gebruik zal hoeven maken van andere bevoegdheden dan mondelinge informatievergaring?
De leden van de fractie van de SP lezen dat de ondervragingscommissie wel over kan gaan tot het vorderen van schriftelijke inlichtingen etc. Genoemde leden vragen zich af wat het verschil dan nog is met een parlementaire enquête.

2.2. Hoofdlijnen van de parlementaire ondervraging

De leden van de PvdA-fractie vragen waar de verwachting dat de voorbereiding van een parlementaire ondervraging vier tot twaalf weken zal gaan duren op is gebaseerd. Kan die voorbereiding ook als gevolg hebben dat bij nader inzien een parlementaire ondervraging toch niet het geschikte middel is en een reguliere parlementaire enquête beter past, zo vragen zij zich af.
De aan het woord zijnde leden lezen dat het protocol de mogelijkheid moet gaan bieden dat getuigen voorafgaande aan het verhoor een schriftelijke verklaring mogen overleggen. Waarom ziet de TCEWPE dat als een verbetering van de waarborgen voor de getuigen?

2.3. Status van het protocol

Als er besloten is tot een enquête, in de vorm van de ondervragingsvariant, dan is het de bedoeling, zo lezen de leden van de VVD-fractie, dat de ingestelde commissie handelt in de geest van het protocol. Mocht de ondervragingscommissie gedurende het onderzoek tot het oordeel komen dat zij ook de andere instrumenten uit de WPE nodig heeft, dan moet de Kamer daarvan op de hoogte worden gesteld. In hoeverre moet de Kamer nu instemmen met het gebruik van die andere bevoegdheden? In hoeverre moet de commissie dus terug naar de Kamer? Heeft de commissie nu wel of niet toestemming van de Kamer nodig om die andere bevoegdheden te gaan gebruiken? Dat blijkt naar de mening van de leden van de VVD-fractie niet helemaal duidelijk uit het voorgestelde artikel 3 van het voorgestelde Tijdelijk protocol. Leidt artikel 3 niet tot misverstanden? Zou het niet beter zijn om te bepalen dat, als de commissie meent meer bevoegdheden nodig te hebben, dat aan de Kamer wordt voorgelegd? Een en ander ter voorkoming van misverstanden. Want als er meer bevoegdheden nodig zijn, krijgen de werkzaamheden van de commissie een ander karakter en is in feite het protocol niet meer van toepassing. Graag krijgen de leden van de VVD-fractie een reactie van de commissie.

De leden van de PvdA-fractie lezen dat het Tijdelijk protocol parlementaire ondervraging weliswaar geen bindende juridische status heeft maar dat van de ondervragingscommissie mag worden verwacht dat men zich wel aan dat protocol houdt. En dus geen gebruik zal maken van de wettelijke bevoegdheid om schriftelijke inlichtingen te vorderen of plaatsen te betreden. Echter, zo lezen de leden van de PvdA-fractie ook, kan de ondervragingscommissie gedurende het onderzoek toch tot de conclusie komen dat zij wel schriftelijke inlichtingen of documenten wenst te gaan vorderen. Volgens de TCEWPE ligt het voor de hand dat de ondervragingscommissie dan teruggaat naar de Kamer om verbreding van haar opdracht of verlenging van de onderzoekstermijn te vragen. De leden van de PvdA-fractie vragen zich af of op het moment dat de ondervragingscommissie instrumenten wil gaan gebruiken die voor de reguliere parlementaire enquête gebruikt worden, het niet veel meer voor de hand ligt dat de onderzoekscommissie haar opdracht teruggeeft en er wordt overgegaan tot het instellen van een commissie die dan een volledige parlementaire enquête gaat voorbereiden en houden? Naar de mening van de leden van de PvdA-fractie is het onderscheidende verschil tussen een parlementaire ondervraging en een parlementaire enquête nu juist dat het bij de eerste om mondelinge informatie gaat en bij de tweede ook om schriftelijke informatie en een gedegen inhoudelijke voorbereiding. Waarom gaat het protocol er niet vanuit dat in het geval de ondervragingscommissie schriftelijke stukken nodig heeft de parlementaire ondervraging niet meer het geschikte instrument is? Waarom is er een besluit van de Kamer nodig om op schalen van een parlementaire

ondervraging naar een reguliere parlementaire enquête? De leden begrijpen dat een scherpere afbakening tussen een parlementair onderzoek en parlementaire enquête door middel van wetgeving wellicht niet nodig is, maar waarom kan het protocol op dit punt daarin niet voorzien?
En welke mogelijkheden bestaan er, zo vragen de aan het woord zijnde leden, om tussentijds het voorgestelde protocol aan te passen als bijvoorbeeld blijkt dat het instrument te weinig waarborgen voor getuigen kent of het instrument teveel als regel in plaats van uitzondering wordt ingezet? De laagdrempeligheid is enerzijds een voordeel maar anderzijds kan het ook leiden tot zeer frequent inzetten van het instrument. De aan het woord zijnde leden zouden niet graag zien dat de parlementaire ondervraging te gemakkelijk en te vaak ingezet gaat worden. Het blijft immers een relatief zwaar middel, zoals ook de TCEWPE zelf van mening is, dat na een relatief korte voorbereiding ingezet kan gaan worden.

De leden van de SP-fractie vragen zich af hoe onderbouwd het onderzoeks-voorstel moet zijn als het gaat om de vraag op welke wijze men het onderzoek gaat doen, omdat zij het zo begrijpen dat het altijd om mondelinge informatie-vergaring zal gaan.
De leden van de fractie van de SP zijn benieuwd of zij goed begrijpen dat binnen de huidige wetgeving het al mogelijk is gebruik te maken van het houden van een korte enquête waarin slechts enkele verhoren worden gehouden. Kunnen de indieners dan duidelijk maken wat precies de meerwaarde is van dit protocol?

De leden van de CDA-fractie onderschrijven het uitgangspunt van de commissie, dat de Wet op de parlementaire enquête 2008 (Wpe 2008) het wettelijke kader dient te zijn bij een parlementaire ondervraging. In dit verband verwijzen deze leden naar de memorie van toelichting bij de Wpe 2008 (TK 30 415, nr. 3, blz. 8): «Wenst de Kamer dat personen gehouden zijn medewerking te verlenen aan een onderzoek en bijvoorbeeld onder ede gehoord worden, dan behoort zij dit naar het oordeel van de initiatiefnemers te bewerkstelligen door het instellen van een parlementaire enquête. Bij ander parlementair onderzoek kunnen personen uitsluitend op basis van vrijwilligheid medewerking verlenen.»

De leden van de GroenLinks-fractie vragen of nadere inkadering van de situatie dat een parlementaire ondervragingscommissie gebruik wil maken van andere bevoegdheden van de Wpe, niet nodig is. Zij vragen de TCEWPE of de Kamer niet opnieuw een besluit zou moeten nemen over de opdracht aan een parlementaire ondervragingscommissie indien deze ondervragings-commissie ook de andere instrumenten van een parlementaire enquête-commissie wenst te gebruiken, aangezien de Kamer bij het besluit tot het instellen van een parlementaire ondervragingscommissie niet uitdrukkelijk te kennen heeft gegeven akkoord te gaan met het gebruik van de overige bevoegdheden. De leden van de GroenLinks-fractie zijn benieuwd of de TCEWPE van mening is dat, na een mededeling van een voornemen tot het gebruik van deze andere bevoegdheden van de zijde van een parlementaire ondervragingscommissie aan de Kamer, na drie weken volstaan kan worden met het principe «wie zwijgt stemt toe».

2.4. Proefperiode en evaluatie

De leden van de PvdA-fractie zouden niet graag zien dat de snelle inzetbaarheid van het instrument parlementaire ondervraging het van de zorgvuldigheid gaat winnen. Het voorstel van de TCEWPE gaat uit van een periode van vijf jaar waarin praktische ervaring opgedaan moet worden met het nieuwe instrument om na evaluatie te bepalen of het nieuwe

instrument een permanente regeling behoeft. De aan het woord zijnde leden vragen zich af of niet na iedere parlementaire ondervraging een (korte) evaluatie op zijn plaats is, waarbij onder andere ingegaan wordt op de zorgvuldigheid van de voorbereiding en uitvoering van de ondervraging?

De commissie stelt voor het instrument van de parlementaire ondervraging gedurende vijf jaar te beproeven en daarna te evalueren. Op welke wijze stelt de commissie de Kamer voor die evaluatie uit te voeren, zo vragen de leden van de CDA-fractie. In dit verband verwijzen deze leden ook naar de verwachting van de commissie, dat het enkele feit dat de Kamer beschikt over een kleinschaliger variant van de reguliere enquête voldoende kan zijn om eventuele weigerachtigheid bij reguliere (commissie-)activiteiten te voorkomen. Hoe kan een «stok achter de deur» worden geëvalueerd, zo vragen deze leden.

3. Meerwaarde en reikwijdte parlementaire ondervraging

3.1. Meerwaarde van het nieuwe instrument

De leden van de VVD-fractie vragen hoe kan worden voorkomen dat de parlementaire ondervraging te lichtvaardig wordt ingezet? Het gaat immers om een parlementaire enquête, het zwaarste instrument, dat ingrijpende bevoegdheden aan de Kamer geeft. Gaarne krijgen de leden van de VVD-fractie een reactie van de commissie.

De leden van de PvdA-fractie zijn van mening dat de parlementaire onder-vraging een relatief zwaar middel is (verplicht meewerken, onder ede), terwijl de inhoudelijke voorbereiding veel minder is dan bij een volledige parlementaire enquête. Deze leden delen de mening van de TCEWPE dat de parlementaire enquête niet lichtvaardig moet worden ingezet. Deelt de TCEWPE de mening van deze leden dat dit, hoewel mogelijk in mindere mate dan bij een reguliere parlementaire enquête, ook geldt voor een parlementair verhoor? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
Hoe denkt de TCEWPE over het vereiste dat een gekwalificeerde meerderheid van de Kamer nodig is om te besluiten tot het houden van een parlementaire ondervraging?

De leden van de D66-fractie hechten aan een zorgvuldig gebruik van parlementaire instrumenten. Bij een normale parlementaire enquête is er een lange voorbereidende fase, de parlementaire ondervraging is een «sneller» instrument. Dit terwijl in beide gevallen onder ede gehoord wordt. Hoe wordt voorkomen dat dit relatief zware instrument te gemakkelijk ingezet wordt nu de werklast voor Kamerleden beperkt is? Zijn er volgens de commissie aanvullende financiën nodig om binnen de Kamerorganisatie staf vrij te maken voor de ondersteuning van onderzoekscommissies voorafgaande aan de parlementaire ondervraging, of valt dit voor een beperkt aantal ondervragingen binnen de huidige hoeveelheid fte op te vangen? Waar ligt naar verwachting het omslagpunt hiervoor?

3.1.1. Ministeriële verantwoordelijkheid

Een parlementaire ondervraging kan, zo begrijpen de leden van de VVD-fractie, ook betrekking hebben op departementale diensten die rechtstreeks onder de Minister ressorteren. Nu spreken Kamerleden alleen met toestemming van een bewindspersoon met ambtenaren en dat bij uitzondering. Naar de mening van de leden van de VVD-fractie zijn het de ministers c.q. staatssecretarissen waar Kamerleden het gesprek mee

moeten aangaan. De Kamer roept immers de bewindspersonen ter verantwoording en niet de ambtenaren. Hier komt het leerstuk van de ministeriële verantwoordelijkheid om de hoek kijken. Als er veelvuldig ondervragingen van ambtenaren plaatsvindt, dan raakt dat zeker de ministeriële verantwoordelijkheid. Het leerstuk van de ministeriële verantwoordelijkheid komt dan onder druk te staan. Wat is dat leerstuk dan nog waard? De leden van de VVD-fractie vragen de commissie daar op in te gaan.

De commissie stelt, dat het instrument van de parlementaire ondervraging niet is bedoeld om vaker rechtstreeks, zonder tussenkomst van een bewindspersoon, mondelinge inlichtingen te vragen van ambtenaren op een departement. De leden van de CDA-fractie onderschrijven, dat daarmee de reguliere verhoudingen vaker doorbroken zouden kunnen worden, wat uiteindelijk afbreuk zou kunnen doen aan het systeem van de ministeriële verantwoordelijkheid. Deze leden vragen de commissie nog eens uitdrukkelijk in te gaan op de verhouding tussen de parlementaire ondervraging, de ministeriële verantwoordelijkheid (art. 53 GW) en de informatieplicht (art. 68 GW).

De leden van de GroenLinks-fractie zijn overtuigd van de meerwaarde van de parlementaire ondervraging. Deze leden hebben echter nog een vraag met betrekking tot de rechtspositie van ambtenaren. Zij zijn benieuwd of de TCEWPE nader kan aanduiden wanneer het reguliere verkeer tussen Kamer en Minister doorbroken kan worden middels ondervraging van ambtenaren. In haar brief stelt de TCEWPE dat dit mogelijk is wanneer het vragen van inlichtingen aan de Minister niet, of niet binnen redelijke termijn, tot bevredigende antwoorden leidt, of wanneer dit reeds op voorhand niet wordt verwacht, en de Kamer van oordeel is dat de Minister zijn inlichtingenplicht richting het parlement in een geval van groot maatschappelijk belang onvoldoende waarmaakt. De leden van de GroenLinks-fractie zijn benieuwd of de TCEWPE dit criterium bijvoorbeeld kan koppelen aan een casus uit het verleden waar een dergelijke parlementaire ondervraging van ambtenaren gerechtvaardigd zou zijn.

3.1.2. Artikel 68 Grondwet

Als het gaat om het inwinnen van informatie bij het departement c.q. de Minister, maar dit niet tot bevredigende antwoorden leidt dan wel de Kamer meent dat de Minister zijn inlichtingenplicht richting het parlement onvoldoende waarmaakt, zou de parlementaire ondervraging volgens de commissie in beeld kunnen komen. De leden van de VVD-fractie vragen de commissie dit nader toe te lichten.

In hoeverre is parlementaire ondervraging van ambtenaren bij het verkrijgen van onvoldoende informatie van een bewindspersoon een juist middel? Dan staan de Kamer toch andere instrumenten ter beschikking(?). De Kamer kan een bewindspersoon ter verantwoording roepen en desnoods een motie indienen om de informatie toch te krijgen. De Kamer heeft op grond van artikel 68 Grondwet recht op de gevraagde informatie waarvan het verstrekken niet in strijd is met het belang van de staat. In principe moet de gevraagde informatie door een bewindspersoon worden geleverd. Als dit niet mogelijk is, zal het toch ook voor ambtenaren niet mogelijk zijn om de informatie in een parlementaire ondervraging te verstrekken. De leden van de VVD-fractie vragen de commissie op bovenstaande in te gaan.

3.1.3. ZBO's

Het voorstel inzake de parlementaire ondervraging, zo lezen de leden van de VVD-fractie, kan ook van meerwaarde zijn om bijvoorbeeld zelfstandige bestuursorganen en andere niet-departementale organisaties met een publieke taak te horen. Maar geldt ook hier in feite niet dat de Kamer in een enquête al functionarissen en medewerkers van deze instellingen kan horen. Daarvoor is de parlementaire ondervraging toch niet nodig, zo menen de leden van de VVD-fractie. Wat voegt de parlementaire ondervraging dan toe?

De commissie acht het instrument van de parlementaire ondervraging in het bijzonder van belang, wanneer het gaat om de wijze waarop publieke taken worden uitgevoerd door organisaties of instellingen die niet of niet direct ressorteren onder een Minister, zo lezen de leden van de CDA-fractie. Tegelijkertijd verwacht de commissie niet dat de Kamer de parlementaire ondervraging op grote schaal zal inzetten. Hoe verhouden deze verwachtingen van de commissie zich tot elkaar, zo vragen de leden van de CDA-fractie. Zij onderschrijven de constatering, dat de controlerende rol van de Kamer bemoeilijkt wordt, waar ministeriële verantwoordelijkheid ontbreekt of beperkt is. Hoe verhoudt het instrument van de parlementaire ondervraging zich tot de aanbeveling van de Parlementaire Onderzoekscommissie Privatisering / Verzelfstandiging Overheidsdiensten in haar rapport «Verbinding verbroken» (EK 2012–2013, C, B, blz. 12) om te komen tot een goede, rechtstreekse relatie tussen het parlement en extern verzelfstandigde uitvoeringsorganisaties?

3.2. Reikwijdte van een ondervraging

De leden van de D66-fractie vragen zich af in welke mate de parlementaire ondervraging had kunnen bijdragen aan de waarheidsvinding bij bijvoorbeeld het reconstrueren van de zoektocht naar de bonnetjes van de Teevendeal of bij de – naar het schijnt in opdracht van de ambtelijke top van het Ministerie van VWS uitgevoerde – vernietiging van documenten om deze aan de Wet openbaarheid van bestuur te onttrekken. Acht de commissie het waarschijnlijk, nu zij onderscheid maakt tussen de feiten waarover ambtenaren kunnen worden gehoord en beleid waarvoor de Minister verantwoordelijkheid geldt, dat in dergelijke gevallen succesvol van de parlementaire ondervraging gebruik gemaakt kan worden om de waarheid te vinden? In hoeverre gaat het hier om «beleid» waarvoor de Minister verantwoordelijk is en de ministeriele verantwoordelijkheid geldt?

4. Uitvoering van een parlementaire ondervraging

4.1. Voorbereiding van een ondervraging

De leden van de SP-fractie zijn benieuwd naar de redenen waarom de commissie aanneemt dat de minimumtermijn van acht dagen vaak uitgebreid zal worden omdat er meer voorbereidingstijd nodig is. Is dit bij enquêtes ook gebruikelijk?

4.2. Positie van getuigen en deskundigen

De leden van de PvdA-fractie kunnen zich voorstellen dat iemand die moet getuigen in het kader van een parlementaire ondervraging vanwege de mogelijk vergaande gevolgen voor hem en vanwege de minder diepgaande inhoudelijke voorbereiding van het verhoor meer redenen kan hebben om bezwaar tegen dat verhoor te hebben. Deelt de TCEWPE deze

mening? Zo ja, waarom en welke extra waarborgen zijn er voor de getuige voorafgaand aan het parlementair verhoor voorzien? Zo nee, waarom niet?
Heeft de TCEWPE er bijvoorbeeld aan gedacht om in het kader van een parlementair onderzoek degene die verhoord moet gaan worden vooraf op de hoogte te stellen over de vraag waarom hij verhoord moet worden met de mogelijkheid voor diegene om bezwaar aan te tekenen tegen deelname aan een verhoor? Wat vindt de commissie van deze mogelijkheid? Acht de TCEWPE het mogelijk getuigenverhoren in een parlementaire ondervraging, eerder dan bij een reguliere parlementaire enquête, besloten te doen plaatsvinden?

5. Verantwoording en consultatie

De leden van de VVD-fractie hebben een procedurele vraag over het Tijdelijk protocol parlementaire ondervraging. Het protocol is een bijlage bij de brief van de Tijdelijke commissie evaluatie Wet op de parlementaire enquête. Over die brief wordt nu schriftelijk overleg gevoerd. Maar stemt de Kamer op enig moment nog apart over dit protocol? Gaarne krijgen de leden van de VVD-fractie een reactie van de commissie.

De leden van de D66-fractie constateren dat de commissie een concept wetsvoorstel schreef, maar dat daarover fundamentele vragen ontstonden bij de geraadpleegde de experts. Waarom is dat wetsvoorstel niet met het rapport mede openbaar gemaakt? Kan de commissie verder toelichten welke vragen er bij de geraadpleegde experts rezen over de meerwaarde en reikwijdte van de parlementaire ondervraging, en de positie van getuigen en deskundigen. Hoe ondervangen de keuzes in het voorgestelde protocol deze bezwaren? Of acht de commissie het voldoende dat, door het vastleggen in een protocol in plaats van bij wet, zich eventueel realiserende problemen snel opgelost kunnen worden? Zo ja, hoe zien zij dat voor zich?